

Heparine

Inleiding

Uw specialist heeft u heparine voorgeschreven. Om dit medicijn goed te kunnen gebruiken, is het belangrijk dat u er een aantal dingen over weet. Lees daarom behalve deze folder ook de bijsluiter van de apotheek. Deze folder geeft algemene informatie over heparine.

Wat is heparine

Heparine is een antistollingsmedicijn dat vaak voor kortere tijd, enkele dagen tot enkele weken wordt gebruikt. De reden hiervoor is dat het niet in tabletvorm verkrijgbaar is, maar via een infuus of injectie wordt toegediend. Na toediening remt heparine de bloedstolling direct.

Heparine wordt vaak toegediend om een trombose te voorkomen:

- bij bedlegerige mensen;
- tijdens dialyse;
- bij een net doorgemaakte trombose;
- voor of na een operatie;
- ter voorkoming dat de aderwand op de plaats van een infuus gaat ontsteken.

De verschillende soorten zijn:

Via een infuus

Heparine

Via een injectie

Dalteparine
Nadroparine
Tinzaparine
Fondaparinux
Danaparoïde

Het gebruik samen met andere geneesmiddelen

U kunt heparine in combinatie met bijna alle geneesmiddelen gebruiken.

Antistollingsmedicatie die de bloedstolling ook beïnvloeden zoals clopidogrel, acetylsalicylzuur, carbasalaatcalcium, acenocoumarol en fenprocoumon kunnen het antistollingseffect van heparine versterken.

Daarom is het belangrijk dat u deze middelen in combinatie niet te lang samen gebruikt. Indien dit nodig is, wordt u hiervoor extra gecontroleerd.

Vertel uw huisarts of specialist daarom altijd welke geneesmiddelen u gebruikt.

Wijze van toedienen.

De heparine spuit u zelf onderhuids (subcutaan). Wanneer u dit zelf niet kan, wordt hiervoor de thuiszorg ingeschakeld. Het is afhankelijk van het soort heparine en de sterkte hoe vaak per dag u de heparine spuit. In de meeste gevallen is dit één keer per dag.

Wat moet ik doen als ik een dosis ben vergeten?

Wanneer u er binnen vier uur achter komt en u spuit één keer per dag, dan mag u de 'vergeten' injectie nog toedienen.

De volgende injectie spuit u weer op het vaste tijdstip.

Wanneer u twee keer per dag spuit en u komt er binnen twee uur achter, dan mag u de 'vergeten' injectie nog toedienen.

De volgende injectie spuit u weer op het vaste tijdstip.

Mogelijke bijwerkingen

In de bijsluiter van de apotheek staan alle bijwerkingen van heparine die ooit zijn voorgekomen. De meest voorkomende zijn blauwe plekken op de prikplek. Wissel daarom vaak de prikplek af.

Neem direct contact op met uw specialist of huisarts bij:

- bloed bij uw urine;
- bloed bij uw ontlasting (zwarte poep);
- bloed opgeven bij hoesten of spugen;
- bloeding in uw oog;
- grote blauwe plekken (groter dan 10 cm).

Omdat het bloed langzamer stolt, duurt het langer voordat een wondje stopt met bloeden. Neem ook contact op met uw dokter wanneer u veel bloedingen heeft of wanneer u last heeft van andere bijwerkingen. U kunt een specialist tijdens kantooruren bereiken via het secretariaat van uw polikliniek.

Ik word geopereerd, vertel ik de arts dat ik heparine gebruik?

Ja, voor een operatie of bij bepaalde onderzoeken met een verhoogd kans op een bloeding, is het belangrijk dat u vertelt dat u heparine spuit.

Wanneer u een ingreep bij uw tandarts heeft, bijvoorbeeld het verwijderen van een tand of kies of een uitgebreide behandeling bij de mondhygiëniste, meld dan ook bij uw tandarts of mondhygiëniste dat u een heparine gebruikt. De arts, tandarts of mondhygiëniste vertelt of u de heparine wel of niet mag spuiten.

Het effect op vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding

Zwangerschap

Er zijn geen aanwijzingen voor schadelijkheid voor het ongeboren kind. De heparine moet zo mogelijk voor de bevalling worden gestopt in verband met bloedingen.

Meld daarom altijd aan uw arts dat u zwanger bent. U kunt dan samen het verdere beleid over de heparine bespreken.

Borstvoeding

U mag borstvoeding geven. De heparine komt in zeer kleine hoeveelheden in de moedermelk. Doordat het in heel lage hoeveelheid in de moedermelk komt, wordt het in het maag-darmkanaal van de baby inactief gemaakt.

Mag ik zomaar stoppen?

Als u gaat stoppen, hoeft u niet af te bouwen. Stop echter alleen, na overleg met uw arts. Het remmende effect op de bloedstolling is na een paar uur verdwenen.

Mag ik sporten?

Patiënten kunnen sporten. Voorzichtigheid is echter geboden bij alle sporten met een verhoogd risico op een ongeval. Contactsporten als voetballen, boksen en judo worden afgeraden.

Wanneer u beweegt (wandelen, fietsen, sporten in het algemeen), dan verbetert u de doorbloeding van uw lichaam. U heeft dan minder kans op trombose. Als de dokter u heeft verteld dat u niet teveel mag bewegen, vraag dan welke oefeningen u het beste wel kunt doen.

Vakantie

Houdt bij het plannen van vakantie rekening met het volgende:

- zorg dat uw antistollingsbehandeling ook tijdens de vakantie goed is geregeld;
- gaat u naar het buitenland? De heparinespuiten zijn mogelijk niet beschikbaar in het buitenland. Advies: neem voldoende heparinespuiten mee voor die periode;
- vraag uw apotheek om een medicatiepaspoort en uw arts of behandelteam om een douaneverklaring voor uw heparinespuiten;
- het is verstandig een reisverzekering af te sluiten die ook uw aanvullende medische kosten dekt (de medische kosten die uw zorgverzekeraar niet vergoedt);
- houd rekening met eventuele tijdsverschillen. Als u maar kort verblijft in een land met een andere tijdszone, kunt u uw heparinespuiten het best spuiten op uw gebruikelijke 'Nederlandse tijdstip'. Wanneer u langdurig verblijft in een land met een andere tijdszone, kunt u beter uw heparinespuiten toedienen op het voor u gebruikelijke spuitmoment, dat is omgezet naar de lokale tijdszone. Doordat u dan uw dagelijkse gewoonte aanhoudt, heeft u minder kans dat u uw heparinespuiten vergeet te spuiten.

Aanvullende informatie

Graag attenderen wij u op de volgende zaken:

- bewaar uw medicijnen altijd zó, dat kinderen er niet bij kunnen;
- wees voorzichtig met alcoholgebruik;
- houdt u spuiten over, lever deze dan in bij de apotheek. Ze worden dan op een verantwoorde manier vernietigd.

Kijk voor verdere en aanvullende informatie over het aanbod en bereikbaarheid van ons specialisme op onze website.

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek.

Als iets u niet geheel duidelijk is, vraagt u de behandelend specialist of de antistollingsmedewerker dan om nadere uitleg. U kunt hiervoor het best tijdens kantooruren een (telefonische) afspraak maken met de polikliniek van uw behandelend specialist of een antistollingsmedewerker, telefoon (06) 50 07 02 30.